

Roller og ansvar for sundhed på tværs

Hver gruppe har hver sine roller og ansvar i forbindelse med udviklingen og implementeringen. Disse beskrives nærmere nedenfor.

Den øverste politiske og administrative ledelse

Den øverste politiske og administrative ledelse har det ledelses- og procesmæssige ansvar for implementeringen af kommunens tværgående sundhedspolitik. Det forudsætter at der etableres en fælles forståelse i forvaltningernes chefgrupper og direktion om de centrale mål. En aktiv og synlig prioritering på politisk niveau og direktionsniveau er helt centralt for at sikre, at de daglige ledelser prioriterer sundhed som et tværgående hensyn.

Den øverste politiske og administrative ledelse har følgende roller og ansvar:

- Har det samlede ansvar for sundhedspolitikken. Styregruppen for sundhedspolitikken implementering kan med fordel forankres på direktionsniveau, så topledelsen har kendskab og ejerskab til de prioriterede indsatsområder.
- Har beslutningskompetencen.
- Stiller de overordnede krav indsatsernes rapportering, beslutningsstruktur m.v.
- Skal kommunikere om implementering af sundhedspolitikken og interessenters og medarbejdernes rolle i arbejdet
- Skal understøtte etableringen af det nødvendige organisatoriske set-up
- Skal understøtte udviklingen af de nødvendige incitamentsstrukturer

Sundhedskoordinatoren

Den sundhedsfremmende indsats skal koordineres. Koordinatoren skal understøtte at der bevares et organisatorisk og kompetencemæssigt overblik over den samlede indsats. Sundhedskoordinatoren kan være faglige leder, konsulent eller planlægger centralt placeret i kommunen alt efter behov for koordinering og indsatsens karakter. Det er en fordel, at der er kompetencer, der som minimum svarer til en projektlederuddannelse, eventuelt porteføljelederuddannelse. En vigtig opgave er at sikre den nødvendige kompetenceopbygning og vedligeholdelse blandt sundhedsprofessionelle og andre ansatte med borgerkontakt i samarbejde med den nærmeste faglige ledelse samt give løbende tilbagemeldinger til de ansvarlige ledelseslag i kommunen. Ligeledes at give ny viden og sparring til relevante forvaltningsområders afdelinger og institutioner. Flere roller kan indtages af den samme person. Det er vigtigt at ansvaret er defineret.

Sundhedskoordinatoren har følgende roller og ansvar:

- Porteføljeledelse og projektledelse med ansvar af den daglige styring af indsatsen
- Kommunikation om indsatsen opad og til indsatsens øvrige interessenter
- 'Oversættelseskompetencer' og brobygning mellem viden og praksis
- Implementeringsstøtte
- Dokumentation og monitorering

Den nærmeste daglige ledelse

Den nærmeste daglige ledelse har en stor del af ansvaret for implementering af sundhedspolitikken. Det gælder også i forbindelse med planlægningen af lokale lærings- og opfølgingsaktiviteter, der understøtter processen. Nærmeste daglige ledelse er også ansvarlig for at planlægge og afholde informationsaktiviteter for grupper, der skal involveres i implementeringsprocessen. Den nærmeste daglige ledere skal således motivere og sikre tilslutning til indsatsen hos medarbejderne. Det er i den forbindelse vigtigt at tilrettelægge en god forandringsproces, der gør, at de berørte medarbejdere oplever forandringerne som meningsfulde. Lederne skal derudover tage højde for kulturen hos de faggrupper, der skal involveres i processen. Dette kræver kommunikation, tilstedeværelse og daglig støtte og sparring. Det er afgørende, at de nærmeste daglige ledere er opmærksomme på eventuel frustration og modstand overfor nye tiltag, og at de arbejder målrettet med at vende dette til motivation.

Den nærmeste daglige ledelse har følgende roller og ansvar:

- Har det daglige ansvar for implementeringsprocessen
- fungerer som bindeled til den overordnede ledelse
- fungerer som inspiratorer i forhold til de konkrete indsatser og skal motivere kollega og medarbejdere til at få sundhedsfremmende aktiviteter ind i kerneopgaven – til gavn for borgerne
- Skal kommunikere om formålet med at implementere sundhedspolitikken og medarbejdernes rolle i arbejdet
- Skal fungere som sparringspartner og kontaktperson for samarbejdspartnere

Nøglepersoner med ny viden

Det kan være en god ide med udpegede nøglepersoner i relevante forvaltningsområder, der kan sprede ny viden og understøtte implementeringen. Sundhedskoordinatoren kan introducere nøglepersonerne til, hvordan sundhedsfremme kan indgå i kerneopgaven.

Nøglepersonerne kan fx være udviklingskonsulenter, planlæggere eller teamledere i andre forvaltningsområder, som kan være med til at sikre, at viden og eksempler deles mellem medarbejderne samt kan motivere og tilskynde til, at medarbejderne tænker sundhedsfremme ind i hverdagen. Nøglepersonerne kan også, sammen med den nærmeste ledelse, være med til at forankre indsatsen gennem for eksempel lærings- og opfølgingsaktiviteter.

Nøglepersonerne kan med fordel have følgende roller og ansvar:

- Bidrager til at sikre videndeling og bedste praksis
- Kan fungere som sparringpartnere og kontaktpersoner
- Er med til at gennemføre lærings- og opfølgingsaktiviteter

Personale med direkte borgerkontakt – den sundhedsfremmende medarbejder

Personale med direkte borgerkontakt spiller en vigtig rolle i implementering af kommunens sundhedspolitik. Videreudvikling af kompetencer er en central del af hele kvalitetsudviklingsarbejdet, der foregår i kommunen, og som fremadrettet vil bidrage til større professionalisering i forhold til at tænke sundhedsfremme ind i opgaveløsningen. Der ligger et stort potentiale i at opkvalificere de medarbejdere, der har den daglige tætte kontakt til borgerne, så de har en sundhedsfremmende tilgang til borgerne og samtidig kan være med til at opspore trivselsproblemer eller risikoadfærd. Personalet kan også opbygge et kendskab og videreformidle information om kommunale forebyggelsestilbud samt nationale og lokale foreningers tilbud.

- Har etableret et fælles personalegrundlag med kendskab til hvordan sundhedsfremme kan indgå i kerneopgaven
- Bidrager til den gensidige erfaringsudveksling og videndeling mellem kollegerne
- Giver feedback til ambassadøren og den nærmeste leder på hvordan sundhedsfremme indgår i opgaveløsningen